

gjøre det, og der er i hvert Fald ingen Grund for Staten til at lægge nogenfømhelst Bænkfærdighed i Veien for dem, som ville gjøre det uden nogenfømhelst Udgift for Staten.

Deruæst maa det vel være klart, at naar man skal komme ind paa saaledes at gjøre Examen eens for Alle, saa er det nødvendigt at gaae til Examenscommissioner, som staae reent og utvivlsomt over Alle, fordi de staae udenfor nogetfømhelst Forhold til Noget. Det er jo nemlig ikke muligt at ordne det paa en saadan Maade, at Alle kunne blive examinerede af deres egne Lærere, selv om man isøvrigt maatte ansee det for at være ønskeligt og heldigt. Men dertil kommer, at Udvalget er enigt om, at dette i og for sig ikke er heldigt. Der er ganske vist under denne Sags 1ste Behandling, navnlig af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds (Steen), lagt en overordentlig Vægt derpaa, at Folk kunne blive examinerede af egne Lærere. Udvalget føler sig nu overbevist om, at den Indsigelse, der saaledes fremkom fra det ærede Medlem, netop er fremkommen fra ham paa Grund af hans Over og Interesse med Hensyn til dette Spørgsmaal, men vi have ikke desto mindre ikke kunnet komme til at erkjende, at han har Ret. Vi ere tværtimod af den Overbeviisning, at det i og for sig netop er ønskeligt, at den, der skal aflægge en Prøve, som skal være et nogenlunde sikkert og paalideligt Vidnesbyrd deels om, hvilke Kundskaber han er i Besiddelse af, og deels om, paa hvilken Maade han kan forstaae at gjøre disse gjældende senere i Livet i sin særegne Virksomhed — vi ere enige om, siger jeg, at det er heldigt og bedst, at denne Prøve aflægges for Examinatorer, der ikke have havt Noget med Bedkommendes Uddannelse at gjøre, som hverken kjende ham eller ere saaledes stillede, at han kjender dem. Deri ligger altsaa, at Udvalget ikke kan gaae ind paa det Endringsforslag, der er stillet til § 6 af det ærede Medlem, jeg før nævnte, og den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (Witz), og hvis Indhold jo er det, at den Commission, som skal oprettes efter dette Lovforslag, for en væsentlig Deel kun skal være en Censurcommission. — Herom er altsaa Udvalget enigt; derimod er der med Hensyn

til enkelte andre Ting Uenighed mellem Udvalget.

En virkelig principiel Uenighed er der dog kun om §§ 3, 4 og 5. Der er et Fleertal, som ønsker disse Paragrapher indførte, medens der er et Mindretal, hvortil jeg hører, som ønsker, at de ikke maae komme med, og som har den Overbeviisning, at det vil være saa uheldigt, at de komme med, at jeg idetmindste for mit Bedkommende aldeles maa overlade til det ærede Fleertal at begrunde, hvorfor det ønsker de 3 Paragrapher vedtagne. Jeg skal tillade mig at udtale ganske kort, hvorfor jeg og de, der gaae med mig, mene, at det vilde være uheldigt, at disse Paragrapher komme ind. Det er for det Første begrundet deri, at vi overhovedet troe, at de nævnte Paragrapher angaae et Omraade, som man helst maa lade Administrationen om; vi troe, at det er ønskeligt, at Bestemmelserne i saa Henseende, for at skulle tages heldigt, tages af Folk, der særlig have Sagkundskab i den Retning. Vi troe dernæst ogsaa, at det ofte kan være ønskeligt, at der kan stee enkelte Forandringer, som meget besværligt ville kunne gjenføres, naar de skulde gjenmeengaae den vanskelige Lovgivningsvei. Vi see endelig ikke rigtig, hvad de ærede Herrer ville opnaae ved at have disse Paragrapher; thi naar man alligevel maa overlade Administrationen navnlig at bestemme Udstrækningen af Fagene og Lærebøgerne og alt Andet med Hensyn til det egentlige Indhold af, hvad der skal læres, see vi ikke, at der opnaaes Synderligt ved, at selve Fagene blive nævnte; thi det, som man altsaa bliver nødt til alligevel at overlade til Administrationen, er dog det, som det egentlig væsentligt kommer an paa. Med Hensyn til § 1 fremtræder der en forskjellig Opfattelse, forsaavidt angaaer Stedet, hvor Examen skal afholdes. Der er et Fleertal i Udvalget, som har meent, at det vilde være det Ønskeligste at holde sig til Kjøbenhavn alene. Dette Fleertal støtter dette paa, at nu, efterat Samskølesmidlerne ere blevne saa betydeligt forbedrede og lette, vil der ikke være nogen synderlig Bænkfærdighed i veien eller synderlige Omkostninger at udrede for Folk, som have forberedt sig rundt omkring i Landet, om det ogsaa paalægges dem ubetinget at give